

[1] Az (...) szám alatti, - a S.B. és S.I. (a továbbiakban: felhasználók) lakcímeiként nyilvántartott (...) és (...) számú felhasználási helyeken 1985. május 22., valamint 2004. január 3.

napján került sor közüzemi és hálózati csatlakozási, valamint hálózathasználati szerződés megkötésére. A (...) számú felhasználási helyen 1993. január 23. napján teljesítménybővítés végrehajtására került sor, amelynek keretében az eredeti 3x16 A áramerősséget 3x35 A, majd 2008. október 20. napjától 3x50 A áramerősségre növelték. A (...) számú felhasználási hely 2004. január 3. napján került csatlakoztatásra a közcélú villamos energia hálózatra 1x32 A áramerősséggel.

- [2] A felhasználási helyek villamos energiával való ellátottságát egy 10 mm² légkábeles, részben egy hozzávetőleg 45 méter hosszú 25 mm² alumínium magántulajdonú földkábeles csatlakozó biztosítja.
- [3] A felhasználók 2014. szeptember 22. napján feszültség ingadozást jelentettek be a felperesnél, mint elosztói engedélyesnél. A felhasználók újabb bejelentése alapján 2015. január 16-án a felperes munkatársai regisztrált helyezték fel és a felprogramozás után 2015. január 20-27. közötti időszakban egy hetes feszültségmérést végeztek. A mérés négy helyen - a transzformátor állomáson, a kisfeszültségű kitápláló kábelben, az ingatlanon belüli felhasználói segédoszlopon, valamint a fogyasztói mérőszekrényben - történt.
- [4] A mérés kiértékelését követően annak eredményéről a felperes a felhasználót tájékoztatta azzal, hogy a felhasználási hely csatlakozási pontján szolgáltatott feszültség mértéke a mérés időtartama alatt megfelelt az MSZ EN 50160 jelű szabványnál szigorúbb, az alperesi jogelőd által kiadott 630/2008. számú „A” jelű mellékletben foglalt követelményeknek. A tájékoztatás szerint a feszültségpanasz megszüntetéséhez új csatlakozó kábel és szekrény kiépítése szükséges, melynek költségét a felhasználóknak kell viselniük.
- [5] A felhasználók 2015. március 11-én panaszt terjesztettek elő az alperesnél, amelyben azt kifogásolták, hogy a felperes nem megfelelően vizsgálta ki a feszültség-minőség és a fogyasztásmérőhely áthelyezésével kapcsolatos bejelentésüket.
- [6] Az alperes az eljárás során több alkalommal nyilatkozattételre hívta fel a felperest és kérte a tényállás tisztázáshoz szükséges dokumentumok csatolását, egyebek mellett az elvégzett feszültségmérésről készült mérési jegyzőkönyv megküldését (2015. július 2-án kelt FVFO_2015/599-20 számú végzés).
- [7] Az alperes az eljárás eredményeként meghozott FVFO_2015/599-42 számú határozatában a felhasználók panaszának a nem megfelelő feszültség-minőségre vonatkozó részében helyt adott és kötelezte a felperest, hogy a határozat kézhezvételét követő 15 napon belül ismételten végezzen egyhetes regisztrációs feszültségmérést a csatlakozási ponton, és annak eredményét küldje meg a felhasználók részére. Ezzel egyidejűleg a fogyasztásmérőhely áthelyezésével kapcsolatos panaszt elutasította. A határozat indokolásában az MSZ EN 50160:280 szabvány, valamint az Elosztói Üzletszabályzat M3 számú mellékletének, a Garantált Szolgáltatások (a továbbiakban: GSZ.) VIII.-IX. pontjában foglaltakra hivatkozással rögzítette,

hogy a 2015. január 20. napjától 2015. január 27. napjáig tartó egyhetes regisztrációs feszültségméréseket a felperes az érintett felhasználási helyekhez tartozó (...) transzformátor állomásnál, az (...) kábelfejes villanyoszlopon, a felhasználói villanyoszlopon, valamint a felhasználói segédoszlopon végezte el. Megállapította, hogy a felperes a felhasználói segédoszlopon elvégzett mérésről nem küldte meg a mérési jegyzőkönyvet, így nem igazolta, hogy az érintett felhasználási helyeken az általa szolgáltatott feszültség minősége megfelel az azzal szemben támasztott megfelelőségi követelményeknek. Az alperes a transzformátor állomásnál, az (...) kábelfejes villanyoszlopnál, a felhasználói villanyoszlopon elvégzett egyhetes regisztrációs feszültségmérések eredményét nem fogadta el, mivel azok a feszültségmérő műszerek szoftverhibája miatt nem tartalmazták az egy perces, és a tíz perces legmagasabb és legalacsonyabb feszültségek értékeit, így azokat kétséget kizáróan megfelelőnek értékelni nem lehetett, különös tekintettel arra is, hogy egy mérési jegyzőkönyv és mellékletei nem álltak rendelkezésre. Kiemelte, hogy a hiteles adatok hiánya miatt a felperes kötelezettsége, hogy ismételten egy hetes regisztrációs feszültségmérést végezzen az érintett felhasználási helyekhez tartozó csatlakozási pontokon. A felhasználók fogyasztásmérőhely áthelyezésével kapcsolatos panaszát a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X.9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 9/A. § (1)-(2) bekezdésére, a Vet. 3.§-ának több pontjára, az Elosztói Üzletszabályzatra, az MSZ Üzletszabályzat 8.9. pontjára, valamint az előírt megfelelőségi szabványra hivatkozással elutasította.

A kereseti kérelem és az ellenkérelem

- [8] A felperes az alperesi határozattal szemben előterjesztett keresetében elsődlegesen a panasznak helyt adó határozati rendelkezés megváltoztatását és a kötelezés törlését, másodlagosan e határozati rendelkezés hatályon kívül helyezését és e körben az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Hangsúlyozta, hogy az alperes az eljárás során a tényállás tisztázás és indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Állította, hogy a szoftverhiba a mérés eredményét érdemben nem befolyásolta, állítása alátámasztására szakértői bizonyítást indítványozott.
- [9] Az alperes érdemi ellenkérelmében a határozatában foglalt indokokat fenntartva a felperesi kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes határozatát a felhasználók panaszának helyt adó részében hatályon kívül helyezte és e körben az alperest új eljárásra kötelezte. Rögzítette, hogy az alperes a határozatát egyrészt arra alapította, hogy a felperes a

felhasználói segédoszlopon elvégzett mérésről készült jegyzőkönyvet nem küldte meg az alperes részére. E körben felhívta a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (1) bekezdésében foglaltakra hivatkozással, hangsúlyozta, hogy az alperes kötelezettsége lett volna a tényállás teljes körű tisztázása során a felperest az iratok megküldésére szükség esetén bírság kiszabásának kilátásba helyezésével felhívni, és az iratok megküldését ily módon kikényszeríteni. Utalt arra is, hogy az alperes által megállapított tényállás ellentmondásos, figyelemmel arra, hogy nem tisztázott az, hogy a felperes négy vagy csak három helyen végzett mérést.

- [11] A határozati kötelezés másik oka - a feszültségmérő berendezések szoftverhibája - tekintetében az elsőfokú bíróság szakkérdésnek tekintette, hogy az adott mérési időszakban mért legmagasabb és legalacsonyabb feszültségek rögzítésének szoftverhiba miatti hiánya befolyásolta-e a mérés eredményét, ezért a perben, a felperes indítványára igazságügyi szakértői véleményt szerzett be.
- [12] A szakvélemény rögzítette, hogy nem szoftverhiba jelentkezett, hanem a mérési eredményeket megjelenítő hiba, ami nem értékelhető szoftverhibaként, hiszen a mért feszültség értékek a vonatkozó szabvány és a GSZ előírásainak megfelelő értékűek voltak. Az alperes által a szakértővel szemben felvetett kifogásokat nem találta megalapozottnak. Kiemelte, hogy a perben kirendelt szakértő a szakvélemény elkészítéséhez megfelelő kompetenciával rendelkezett, a szakvéleménnyel szemben aggály nem merült fel.
- [13] Az új eljárásra adott iránymutatásként előírta a mérési helyszínek, az azokra vonatkozó jegyzőkönyvek megküldésének vizsgálatát, és szükség esetén a megküldés iránti intézkedést. Meghatározta továbbá, hogy a szakértői vélemény figyelembevételével ismételten vizsgálni kell, hogy a felperes megfelelően végezte-e el a mérést, és kiértékelte-e a mérési adatokat.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

- [14] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését kérte.
- [15] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A másodfokú ítélet

- [16] A másodfokú bíróság jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A rendelkezésre álló periratok alapján megállapította, hogy a felperes a közigazgatási eljárás során a felhasználói segédoszlopon elvégzett mérésről készült jegyzőkönyvnek csupán a fedlapját küldte meg az alperes részére. Kiemelte, hogy az alperes a felperest

eljárása során több alkalommal felhívta a mérésekre vonatkozó jegyzőkönyvek csatolására, azonban annak teljes körűen nem tett eleget. Így az alperes a tényállást a rendelkezésre álló nyilatkozatok és a csatolt okiratok alapján helyesen állapította meg. A több alkalommal tett hiánypótlási felhívásban foglaltakra tekintettel azok megküldésének - szükség esetén bírság útján történő - kikényszerítése nem indokolt. Mindezek okán megállapította, hogy az alperes a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének eleget tett. Az elsőfokú bíróság által e körben elrendelt újabb eljárás lefolytatása és bizonyítékok beszerzése nem indokolt.

- [17] A másodfokú bíróság egyetértett alperes arra vonatkozó álláspontjával, hogy a lefolytatott szakértői vizsgálat, - amely lényegében másik műszer vizsgálatára szorítkozott - a felperes által 2015. január 20-27. napja közötti időszakban elvégzett regisztrációs mérés megfelelőségét nem igazolhatja. Okfejtése szerint a szoftverhiba a mérési eredményektől függetlenül is hibát jelent, mivel az adatok nem teljes körű rendelkezésre bocsátása esetén a felperes által szolgáltatott feszültség minősége megnyugtató módon nem ellenőrizhető.
- [18] A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a tényállás megállapítása során a hatóságnak csak az ügy elbírálása szempontjából releváns tényeket kellett tisztáznia, amelyek az ügy szempontjából jelentőséggel bírtak. Ez alapján pedig a mérési eredmények bizonytalanságára és a felhasználói segédoszlopra vonatkozó mérési eredmények hiányára tekintettel megalapozottan jutott az alperes arra az álláspontra, hogy a felperesnek ismételt mérést kell végeznie.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [19] A másodfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, illetve megváltoztatását és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Másodlagosan a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra kötelezését kérte. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság félreértelmezte a kirendelésének szükségességét, megsértve ezzel a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 177. § (1) bekezdését. Hivatkozott továbbá a Pp. 206. § megsértésére, amit az okozott, hogy a másodfokú bíróság a szakvéleményt megfelelő szakértelem hiányában felülmérlegelte. Hangoztatta, hogy alapvető tévedése volt a másodfokú bíróságnak, hogy nem látta be azt, hogy a szakértő által vizsgált szakértői módszerrel kétséget kizáró módon megállapítható, hogy a megjelenítési hiba nem befolyásolta a mérési eredményeket. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság nem értette meg az alkalmazott szakértői módszer lényegét és tévesen állapította meg,

hogy az ügyben kiemelt jelentősége annak volt, hogy nem a perbeli mérőműszert, hanem egy másik mérőműszert vizsgált meg a szakértő. Alaptalannak tartotta a másodfokú bíróság arra vonatkozó megállapítását, hogy a lefolytatott szakértői vizsgálat lényegében a másik műszer vizsgálatára szorítkozott. Nem vette figyelembe ugyanis a másodfokú bíróság, hogy a szakértő az eredeti mérési görbéket, diagrammokat végigelemezte és azokat vetette össze az általa vizsgált ugyanolyan típusú mérőeszközzel, hangsúlyozva, hogy a vizsgálat célja annak meghatározása, hogy a korábban szoftverhibaként jelölt megjelenítési hiba befolyásolhatta-e a mérés eredményét. Mivel a felperesi mérések megfelelősége igazolható volt, a mérési eredményeket megjelenítő hiba nem befolyásolta a mérés eredményét, melynek megállapításához speciális szakértelemre volt szükség, ezért nézete szerint téves a másodfokú bíróság azon megállapítása, hogy a perben nem volt indokolt a szakértő kirendelése és a kirendelt szakértő megállapítását felülbírálvá foglalt akként állást, hogy a mérés bizonytalansága ténykérdés.

- [20] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a másodfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [21] A felülvizsgálati kérelem részben alapos.
- [22] A Pp. 275. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül. A felülvizsgálat tárgya a másodfokú ítélet jogszerűségének megítélése, amelynek indokaival a tényállás tisztázási kötelezettség megsértésére való hivatkozás alaptalansága tekintetében egyetért a Kúria, azonban a szoftverhiba mérési eredményekre gyakorolt hatását illetően kifejtett indokait nem osztja.
- [23] A Kúria kiemeli, hogy a keresettel támadott határozati kötelezésnek - ismételt egyhetes feszültségmérés elvégzése - két oka volt, az egyik ok a felhasználói segédoszlopon végzett mérésről készült mérési jegyzőkönyv és mellékletei hiánya, a másik ok a feszültségmérő berendezések szoftverhibája.
- [24] A Kúria - az alábbiak szerint - egyetértett a másodfokú bíróságnak az arra vonatkozó álláspontjával, hogy az alperes - ellentétben az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel - a tényállást a Ket. 50. § (1) bekezdésben írtaknak megfelelően tisztázta, ezért alaptalan volt a felperesnek a Ket. 50. § (1) bekezdés megsértésére alapított kereseti kifogása.
- [25] A Kúria elé terjesztett közigazgatási iratanyag tanúsága szerint a felhasználók panasza alapján indult eljárásában a felperes a felhasználói segédoszlopon elvégzett mérési jegyzőkönyvnek csupán

- kiértékelését - küldte meg az alperes részére, azonban az annak alapját képező mérési jegyzőkönyvet külön nyilatkozattételre való felhívásra sem küldte meg az alperes részére (2015. július 2-án kelt FVFO_2015/599-20 számú végzés). Ezt követően az alperes rendelkezésére állt bizonyítékok alapján hozta meg az alperes a keresettel támadott határozatát.

- [26] Az alperesi határozat felülvizsgálata iránt indított perben a felperes a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítás körében elrendelt szakértői vizsgálat során elektronikus úton megküldte a szakértő részére a felhasználói segédoszlopon végzett mérésről felvett jegyzőkönyvet, amely a perben készült igazságügyi műszaki szakértői vélemény 2/1. számú mellékletét képezi. A mérési dokumentumok szakértő általi figyelembevételével az alperes határozatában foglalt mérések helyessége már megállapítható volt, a perben csatolt mérési jegyzőkönyvvel ugyanis teljes körűvé váltak a mérési adatok.
- [27] Az elsőfokú bíróság a Ket. 50. § (1) bekezdés megsértését róta az alperes terhére, amely megállapítást jogszerűen minősített a másodfokú bíróság tévesnek, ugyanis a perbeli közigazgatási eljárásban a tényállás tisztázási kötelezettség megsértése az alábbiakra figyelemmel nem volt az alperes terhére róható:
- [28] Az alperes a panasz eljárás során - mint ahogy arra a Kúria már az előzőekben is utalt - az engedélyes felperest bizonyítékai előterjesztésére többször is felhívta, lényegében teljes körű nyilatkozat megtételére szólította fel. A felperes ennek alapján - a felhasználói segédoszlopon elvégzett mérésről felvett jegyzőkönyv kivételével - a mérési jegyzőkönyveket csatolta.
- [29] A Pp. 339/A. §-ának rendelkezése éppen azt hivatott elősegíteni, hogy a felek bizonyítékaikat a közigazgatási eljárás során tárják a hatóság elé annak érdekében, hogy ügyükben jogszerű és megalapozott döntés születessen. Ezen garanciális szabály áttörésének jogszabályi indoka, lehetősége a jelen perben sem állt fenn a szakértői vizsgálat során csatolt jegyzőkönyv okán. A felperesnek a hatóság felhívására kellett volna valamennyi bizonyítékát - valamennyi mérési jegyzőkönyvet - az alperes rendelkezésre bocsátani, akkor került volna az alperes abba a helyzetbe, hogy azt, tehát valamennyi bizonyítékot a döntés meghozatala során figyelembe vehesse.
- [30] Mivel a felperes ennek nem tett eleget az alperesnek a felhasználók panaszára indult eljárásban a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kellett meghoznia határozatát, amely eljárásban az alperes a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségének eleget tett.
- [31] A Kúria álláspontja szerint a fentiekre figyelemmel helyes volt a másodfokú bíróságnak az arra vonatkozó megállapítása, hogy a határozati kötelezésnek a mérési jegyzőkönyv hiányában megjelölt okának fennállását helytállónan állapította meg az alperes a határozata meghozatalakor.

- [32] A határozati kötelezés másik okának - a feszültségmérő műszerek szoftverhibája miatti adathiány - kapcsán a felperes a perben azt kívánta bizonyítani, hogy a szóban forgó szoftverhiba nem befolyásolta a mérési eredményeket.
- [33] Tekintettel arra, hogy a Kúria álláspontja szerint is ennek a kérdésnek az eldöntése szakértői feladat volt, szakkérdésről lévén szó, tévedett a másodfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a lefolytatott szakértői vizsgálat nem igazolhatja a felperes elvégzett regisztrációs mérés megfelelőségét helytállóan hivatkozott tehát a felperes a Pp. 177. § (1) bekezdés megsértésére.
- [34] A szakértő ugyanis nem perbelivel megegyező regisztráló készülék vizsgálata során tapasztaltakból vont le következtetést - ahogyan a másodfokú bíróság azt megállapította - hanem, ahogyan azt a szakvélemény 3. oldal 2. bekezdése a szakértői módszer ismertetése (3. pont) körében rögzíti a szakértői vizsgálat során a felperes csupán bemutatott egy ugyanolyan regisztráló készüléket, mint amilyenekkel a vitatott eredményű méréseket elvégezték, azonban a szakértő a következtetéseit a mérési jegyzőkönyvek adataiból vonta le.
- [35] Az elsőfokú bíróság pedig szakértő bevonásával lefolytatott bizonyítási eljárás alapján okszerűen indokolta, hogy a szoftverhiba nem befolyásolta a mérés eredményét, így az ennek ellenkezőjét állító másodfokú ítélet sérti a Pp. 206. § -át. Az ismertetett szakértői módszerrel kétséget kizáró módon megállapítható, hogy a megjelentési hiba nem befolyásolta a mérési eredményeket.
- [36] A fentiekben kifejtettekre tekintettel a feszültségmérő berendezések szoftverhibája miatti kötelezés alaptalanságára alapított felülvizsgálati kérelem alapos volt, azonban - tekintettel a kötelezés másik okának fentiek szerinti fennállására - a Kúriának nem volt lehetőség a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, ezért a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdését alkalmazva a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [37] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el, figyelemmel a felperes kérelmére.
- [38] A Pp.270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése alapulvételével a felek viselik felmerült költségeiket, figyelemmel arra, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme részben alapos volt.
- [39] Az illeték megfizetésére kötelező rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. §-ának (1) bekezdésén alapszik.
- [40] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. január 28.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Rák-Fekete Edina s.k.
előadó bíró,
Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő